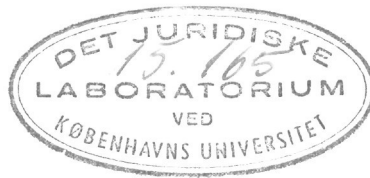

BETÆNKNING OM UDDANNELSE AF BRAND- VÆSENERNES PERSONEL

Afgivet af
det af justitsministeriet den 4. april 1963
nedsatte udvalg.

BETÆNKNING NR. 356

1964

Ju OO-64-bet

INDHOLD.

Indledning	1
Afsnit 1. Brandvæsenets organisation og personel. Den gældende uddannelsesordning. Træk af udviklingen ...	3
Afsnit 2. Udvalgets overvejelser og forslag	15
1. Forholdet til uddannelsesloven (lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere). Brandlovens § 9	16
2. Central eller lokal uddannelse	19
3. Hvilket personel bør uddannes centralt, hvilket lokalt	20
4. Hvilke kurser bør afholdes	21
5. Betingelser for deltagelse i kursus. Skal kurserne være obligatoriske	24
6. Brandskolens organisation og virksomhed. Udgifter til etablering og drift	26
7. Finansiering af uddannelsesordningen	29
8. Resumé	32
Afsnit 3. Udkast til lov om ændring i lov om brandvæsenet i købstæderne og på landet	34
Bemærkninger til udkastet	36
Udkast til bekendtgørelse om statens brandskole	37
Bilag	41

INDLEDNING.

I sommeren 1962 blev justitsministeriet gjort bekendt med, at der var indledt forhandlinger om etablering af uddannelseskurser for mandskab tilknyttet redningskorpserne inden for rammerne af den af arbejdsministeriet administrerede lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Da det for ministeriet var oplyst, at det var hensigten at lade uddannelsen omfatte bl.a. kurser i brandslukningstjeneste og røgdykning, henstillede ministeriet til det i henhold til loven etablerede uddannelsesråd for ikke-faglærte arbejdere at optage forhandling om spørgsmålet med brandrådet. Man pegede i denne forbindelse på, at justitsministeriet ifølge brandlovgivningen er tilsynsmyndighed for brandvæsenet i samtlige kommuner, hvad enten disse opretholder eget udrykningskorps eller entrerer med et andet brandvæsen, det være sig kommunalt eller privat, og at man på denne baggrund måtte være interesseret i at få indflydelse på tilrettelægningsen af den påtænkte uddannelse, også fordi det måtte være af afgørende betydning at tilvejebringe en ensartet uddannelse af redningskorpsernes og de kommunale brandvæseners mandskab.

Resultatet af de herefter førte forhandlinger med arbejdsministeriet, uddannelsesrådet og brancheudvalget for uddannelse af chauffører blev, at de af brancheudvalget foreslåede kurser i brandslukningstjeneste og røgdykning indtil videre stilledes i bero under hensyn til, at justitsministeriet agtede at tage spørgsmålet om etablering af en egentlig uddannelsesordning for brandvæsenernes personel op til overvejelse i et udvalg.

Ved skrivelse af 4. april 1963 nedsatte justitsministeriet herefter et udvalg med den opgave at stille forslag om uddannelse af brandvæsenernes personel.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Dommer N. Ehrenreich, formand.

Kontorchef i justitsministeriet Robert Dam.

Politimester Mogens Grau.

Korpschef Harald Møller.

Sekretær Børge Nordhav, Dansk Kommunal Arbejderforbund.
Distriktsbrandinspektør Jens Petersen.
Brandchef E. Schrøder.
Direktør P. Straarup, De danske Redningskorps, Falck & Zonen.

Udvalget har holdt lo møder og har endvidere haft lejlighed til at besøge Gentofte brandstation og Civilforsvarets Højskole i Snekkersten. Et af udvalgets møder er afholdt som et fællesmøde med brandrådet.

Udvalget har tilvejebragt oplysning om uddannelsesforholdene i flere fremmede lande.

Resultatet af udvalgets overvejelser forelægges i denne betænkning.

Fuldmægtig i justitsministeriet Palle Kiil har fungeret som udvalgets sekretær.

København i juli 1964.

Ehrenreich

Robert Dam

Grau

(formand)

Harald Møller

Børge Nordhav

Jens Petersen

E. Schrøder

Peter Straarup

Kiil

AFSNIT 1.

Brandvæsenets organisation og personel. Den gældende uddannelsesordning. Træk af udviklingen.

Et effektivt brandslukningsberedskab er fra gammel tid anset for et uundværligt led af samfundsmaskineriet, og forholdsvis tidligt har man erkendt, at tilvejebringelsen af det fornødne beredskab måtte være en opgave, der påhvilede det offentlige.

I overensstemmelse hermed er det i § 1 i loven om brandvæsenet i købstæderne og på landet nr. 247 af lo. juni 1960 udtalt, at det påhviler enhver kommune i overensstemmelse med lovens regler at opretholde et brandvæsen, som under hensyn til udstrækningen og arten af bebyggelsen i kommunen, karakteren af de i kommunen beliggende virksomheder, befolkningstætheden, vandforsyningen m.m. er i stand til at yde et forsvarligt rednings- og slukningsarbejde. - Loven gælder ikke for København, for hvis vedkommende loven af 15. maj 1868 om brandvæsenet i København imidlertid fastsætter, at brandvæsenet henhører under Københavns kommunes bestyrelse.

Af bestemmelserne om brandvæsenets organisation i kapitel 1 i loven om brandvæsenet i købstæderne og på landet fremgår, at den enkelte kommune kan opfylde sin forpligtelse efter lovens § 1 til at opretholde et brandvæsen enten ved oprettelse af eget udrykningskorps (§ 5) eller ved indgåelse af overenskomst om ydelse af slukningshjælp med et kommunalt eller privat brandvæsen eller med civilforsvarsstyrelsen (§ 6). For sognekommunernes vedkommende kommer hertil yderligere, at der for hver brandkreds skal findes en stedlig beredskabsstyrke med lettere slukningsmateriel (§ 5).

Det til brandvæsenerne knyttede personel vil i almindelighed - hvad enten brandvæsenet er kommunalt eller privat - bestå dels af en kerne af fastansat mandskab, der udelukkende er beskæftiget ved det pågældende brandvæsen, dels af mandskab, hvis hovederhverv er et andet end brandmandstjenesten, og som derfor kun giver møde

ved alarmering til brand (og under øvelser). Enkelte af de allerstørste brandvæsener beskæftiger dog udelukkende fastansat mandskab. Til gengæld er det karakteristisk for den i Sønderjylland almindeligt forekommende organisationsform for brandvæsenet, hvor efter brandslukningstjenesten varetages af de såkaldte frivillige brandværn, at i almindelighed alt mandskab ved disse korps er frivilligt og ulønnet. Ved drøftelsen af en uddannelsesordning for brandvæsenernes personel er dette forhold af væsentlig betydning, idet uddannelsesordningen nødvendigvis må omfatte ikke blot - omend vel først og fremmest - det fastansatte (heltidsbeskæftigede) mandskab, men også det honorarlønnede og ulønnede (deltidsbeskæftigede) personel.

(I bilag 1 er optaget oversigter dels over selvstændige kommunale udrykningskorps med dertil knyttet personel, herunder de frivillige brandværn, dels over Falck-Zonen stationer med brandslukning med dertil knyttet personel).

Indtil 1941 var det helt overladt de enkelte brandvæsener at drage omsorg for uddannelsen af deres mandskab. Uddannelsen bestod i det væsentlige i en rent praktisk uddannelse i betjening af materiellet, erhvervet dels under udrykninger, dels under et fra sted til sted stærkt varierende antal øvelser, enkelte steder dog suppleret med en vis teoretisk uddannelse i form af foredrag.

Københavns brandvæsen oprettede dog allerede i 1934 en brand-skole. Der etableredes her en egentlig faguddannelse i form af ansættelses- og fagkurser, senere udbygget med specialkurser af forskellig art, hvortil adgang i et vist omfang også stod åben for mandskab fra andre brandvæsener.

På baggrund af den ved krigsudbruddet i 1939 og besættelsen af Danmark i 1940 skabte ekstraordinære situation med de deraf følgende skærpede krav til brandberedskabets ydeevne nedsatte justitsministeriet i begyndelsen af 1941 et udvalg til at overveje, hvilke foranstaltninger der burde træffes til styrkelse af brandvæsenet. Udvalget afgav betænkning i maj 1941 og stillede heri forslag om bl.a. en forbedret uddannelse af brandmandskabet, specielt befalingsmændene.

Til begrundelse af forslaget anførtes i betænkningen (p. 13):

"Den udvikling, der efterhånden har fundet sted inden for brandslukningsmateriellet, har medført, at der stilles langt større krav til brandmandskabets uddannelse end i tidligere tid, idet det nyere materiel for opnåelse af den fulde virkning kræver et grundigt kendskab fra mandskabets side i betjeningen. Desuden nødvendiggør hensynet til vedligeholdelsen af materiellet en særlig indsigt fra brandmandskabets side, hvilket ikke mindst gælder det kostbare slangemateriel. Den største vanskelighed ved en uddannelse af brandmandskabet ligger i, at - bortset fra Storkøbenhavn - kun få af de til brandvæsenet knyttede folk har beskæftigelse alene ved brandvæsenet, idet langt det overvejende antal er honorarlønnede og tillige er næringsdrivende borgere, håndværkere eller arbejdere. Selv for det overordnede personales vedkommende er stillingen ved brandvæsenet sjældent hovedbeskæftigelsen; således er kun et forholdsvis ringe antal af brandinspektørerne i købstæderne uden privat erhverv. Udvalget er imidlertid af den formening, at gennemførelsen af en yderligere uddannelse af brandmandskabet efter ensartede retningslinier er en tvingende nødvendighed i den foreliggende situation, hvor det vil kunne forventes, at såvel brandmateriel som -personel skal stilles til rådighed uden for hjemstedskommunen. For at denne assistance kan udnyttes så effektivt som muligt, må det - foruden normalisering af i hvert fald slangemateriellet - kræves, at der arbejdes efter samme principper. Den ensartede uddannelse, der således må finde sted inden for brandvæsenerne, og forberedelsen af materiellets normalisering må nødvendigvis indledes ved, at brandkorpsernes ledere først får en grundlæggende uddannelse i de fælles betjeningsforskrifter m.v., der må danne grundlaget for hele systemets opbygning. Som en begyndelse må kravet dog formentlig af praktiske grunde begrænses til at angå brandinspektørerne ved købstadbrandvæsenerne og enkelte større landbrandvæsener. Som en yderligere begrundelse af en uddannelse af dette overordnede mandskab kan det i øvrigt anføres, at uddannelsen til brandtjeneste af det indkaldte CB-mandskab er

henlagt til brandinspektørerne. Det synes ikke heldigt at udvide kredsen af deltagere i det foreslåede kursus yderligere, idet det er af betydning, at deltagerne står på nogenlunde samme uddannelsestrin.

Udvalget anser det imidlertid for ønskeligt, at der senere afholdes uddannelseskursus også for brandvæsenernes øvrige befalingsmænd. Dette personale vil i øvrigt i et vist omfang kunne modtage en foreløbig uddannelse af brandinspektørerne. Der synes endvidere under hensyn til omfanget af de private entreprisebrandvæseners virksomhed på brandvæsenets område at kunne være anledning til eventuelt på et senere tidspunkt at give disse private brandvæseners overordnede befalingsmænd (stationsledere) adgang til at deltage i tilsvarende kursus. De omhandlede senere kursus bør tilrettelægges specielt for de nævnte deltagere, idet hovedvægten til forskel fra det foreslåede kursus for brandinspektører bør lægges på uddannelsen i selve brandtjenesten, navnlig slukningstjenesten, betjeningen af materiellet og befalingsvirksomhed, og ikke så meget på undervisning i brand- og bygningslovgivning og lign.

Udvalget foreslår i overensstemmelse med det anførte, at der snarest afholdes et kursus for brandinspektører."

Om uddannelsen af det øvrige brandmandskab udtaltes videre (p. 17):

"Med de ovennævnte kursus som grundlag må den videre uddannelse af brandmandskabet foreløbig ske ved afholdelse af regelmæssige øvelser. For købstædernes vedkommende findes der ganske vist ikke i brandlovgivningen noget krav om afholdelse af sådanne øvelser, og udvalget har overvejet, om det ikke var hensigtsmæssigt for den tilsigtede uddannelse af brandmandskabet, at det pålægges købstadbrandvæsenerne og eventuelt tillige enkelte større landbrandvæsener at afholde mindst 12 øvelser årligt. Man har dog ment, at spørgsmålet kan løses ved brandinspektørernes eget initiativ, ikke mindst efter afholdelsen af det omhandlede kursus, på hvilket også spørgsmålet om øvelsernes store betydning vil blive fremdraget.

Hvad landet angår, er det i § 30 i brandpolitiloven for landet fastsat, at det tjenestepålydende mandskab i brandkredsen skal tilsiges til mønstring og øvelse 2 gange årligt. Der kan imidlertid i almindelighed ikke tillægges afholdelse af øvelser med sådanne pligtbrandvæsener nogen særlig stor værdi. Man henleder herved opmærksomheden på, at en række amter er kommet ind på i henhold til § 28, stk. 2 og 3, i **brandpolitiloven** for landet at fritage kommunerne for afholdelsen af øvelser med pligtbrandvæsen, for så vidt de pågældende kommuner foruden den større slukningshjælp har tilvejebragt lokal slukningshjælp i tættere bebyggelser og lader denne lokale slukningshjælp afholde mindst 2 øvelser om året, deraf den ene sammen med den større slukningshjælp.¹¹

Udvalgets forslag resulterede i to bekendtgørelser nr. 274 af 23. juni 1941 angående kursus for brandinspektører (bilag 2) og nr. 178 af 17. april 1942 angående kursus for brandinspektører og disses stedfortrædere (bilag 3), hvorved gennemførtes en obligatorisk uddannelsesordning for brandinspektører i købstæder, flækker og landkommuner med bymæssig bebyggelse samt deres stedfortrædere, hvem det blev pålagt at deltage i et af justitsministeriet foranstaltet uddannelseskursus. Ved en senere bekendtgørelse nr. 372 af 21. juli 1943 angående kursus for kommunale brandvæseners depotmestre (bilag 4) blev det endvidere pålagt depotmestre ved kommunale brandvæsener i købstæder, flækker og landkommuner med bymæssig bebyggelse at deltage i et af justitsministeriet foranstaltet uddannelseskursus.

Siden udfærdigelsen af disse bekendtgørelser har justitsministeriet i samarbejde med Københavns brandvæsen afholdt en række kurser af 9 dages varighed (63 undervisningstimer) for brandinspektører og af 6 dages varighed (42 undervisningstimer) for stedfortrædere for brandinspektører og for depotmestre. I disse kurser har også redningskorpsenes personale deltaget i stort antal.

Allerede forud for den i 1941 gennemførte ordning havde imidlertid tanken om at foretage en revision af lovgivningen om brandvæsenets ordning uden for København været fremme. Udviklingen under krigen understregede yderligere nødvendigheden heraf, og i ok-

tober 1945 nedsatte justitsministeriet en kommission til at overveje spørgsmålet. Kommissionen afgav betænkning i 1952 og udtalte heri som sin principielle opfattelse, at der burde oprettes en statsbrandskole til uddannelse af i hvert fald en del af det til brandvæsenerne knyttede personel.

Grundlaget for kommissionens overvejelse var en af et underudvalg under kommissionen i 1948 afgivet betænkning vedrørende uddannelse af brandvæsenernes personel, gengivet som bilag 8 til kommissionsbetænkningen. Om behovet for en egentlig uddannelse også af det menige brandmandskab udtalte underudvalget (p. 174 f.):

"Underudvalget mener principielt at måtte fastslå, at der tiltrænges en omfattende faglig skoling af alt personale, der er tilknyttet brandvæsenerne landet over.

Den udvikling, der gennem de seneste årtier har fundet sted inden for brandslukningsteknikken, har bevirket, at der i langt højere grad end hidtil stilles krav til brandmandens særlige kundskaber. I tidligere tider var kravet til brandmanden først og fremmest styrke, mod og uforfærdethed i forbindelse med rent praktisk færdighed i betjening af de relativt primitive redskaber, der stod til hans rådighed. Efterhånden, og navnlig i dette århundrede, har der fundet en rivende udvikling sted inden for brandslukningsmidler og materiel, således at brandmandskabet stadig får nye tekniske hjælpemidler til rådighed - redskaber og slukningsmidler, hvis rigtige betjening og benyttelse kræver et indgående kendskab til og forståelse af deres indretning og virkemåde for opnåelse af den rette virkning i den givne situation. Samtidig stilles personalet, på grund af teknikkenes hele udvikling, på brandstederne overfor nye brand- og eksplosionsfarlige stoffer og tekniske indretninger, der på forskellig måde gør brandmandens gerning mere farlig og kompliceret end hidtil - farer, om hvilke personalet må have passende viden og forståelse.

Med andre ord, brandmandsfaget er nutildags et fag, der kræver en grundig faguddannelse af hver enkelt af dets udøvere såvel af det ledende personale som af det menige brandmandskab. Faget må læres fra grunden, og denne uddannelse må hvile på et

teoretisk grundlag, således at hver enkelt inden for brandkorpse bliver i stand til om nødvendigt selvstændigt at kunne skønne rigtigt og handle korrekt ud fra de givne betingelser.

Underudvalget nærer den opfattelse, at der i øjeblikket består en betydelig skævhed i forholdet mellem slukningsmidlernes og redskabernes høje tekniske udvikling og brandmandskabets kendskab hertil, således at man kan sige, at de nye tekniske muligheder, der er til stede i materiellet, ikke udnyttes tilstrækkeligt effektivt til bekæmpelse af ildebrande og dermed til begrænsning af brandskaderne. **For** at bringe ligevægt i dette forhold vil det være nødvendigt at gennemføre en rationel uddannelse af hele brandmandskabet, bl.a. med det formål at få det fulde udbytte af materiellets høje standard og de betydelige pengemidler, der allerede er og fortsat vil blive anvendt til dets anskaffelse."

Det var således underudvalgets opfattelse, at den gældende uddannelsesordning ikke kunne betegnes som tilfredsstillende, en opfattelse, som senere i betænkningen (p. 189 f.) præciseredes således:

"**Der** har inden for underudvalget været enighed om, at den uddannelse, der hidtil har været gennemført her i landet - bortset fra uddannelsen ved Københavns brandvæsens brandskole - ikke kan anses for at tilfredsstille tidens krav på baggrund af de i indledningen anførte betragtninger.

Der er dog ingen tvivl om, at den hidtil gennemførte uddannelse - navnlig de af justitsministeriet anordnede kursus for brandinspektører og stedfortrædere - har afhjulpet et øjeblikkeligt savn og bidraget til at skabe forøget interesse for hele brandværnssagen, men kurserne har efter underudvalgets opfattelse været for kortvarige til at kunne betragtes som en afsluttende og fyldestgørende uddannelse. Man erkender, at undervisningen under de givne vilkår, hvor det drejede sig om allerede ansatte og hovedsagelig ældre elever, og hvor det gjaldt om hurtigt at nå frem til en vis ensartet uddannelse af et højst forskelligartet elevmateriale, næppe kunne gennemfø-

res bedre, men man er af den opfattelse, at tiden nu er inde til at fremkomme med en plan, der i første række tager hensyn til personer, der **nyansættes** i stillinger inden for brandvæsenet, og som man ønsker at give en uddannelse, der fuldt ud kvalificerer dem til at indtræde i et moderne brandvæsen og til virksomt at understøtte hele den reorganisation af landets brandvæsen, der er **forestående.**"

På grundlag af en indgående undersøgelse af uddannelsesforholdene i forskellige fremmede lande, navnlig Finland, Norge og Sverige, og af uddannelsesbehovet her i landet konkluderede underudvalget i et forslag om oprettelse af en brandskole til gennemførelse af et omfattende uddannelsesprogram for brandvæsenernes forskellige personelgrupper.

Kommissionen fandt imidlertid ikke at burde foreslå gennemført en så omfattende uddannelse som indstillet af underudvalget - i hvert fald ikke straks - og stillede i stedet for forslag om, at enhver brandinspektør og anden befalingsmand samt mandskab med kvalificeret arbejde skulle gennemgå en særlig uddannelse, hvorom nærmere regler skulle fastsættes af justitsministeren.

I bemærkningerne til forslaget hedder det (p. 79 f):

"Som anført i afsnit I har den stedfundne tekniske udvikling medført en indgribende ændring af de af brandvæsenerne benyttede slukningsredskaber og slukningsmetoder. Ligeledes har udviklingen med den stadig større industrialisering og den udstrakte anvendelse af meget brandfarlige stoffer helt ændret de opgaver, som brandvæsenerne kan blive stillet overfor. Som følge af denne udvikling må der i dag stilles langt større krav til brandmandskabets uddannelse end i tidligere tid. Af det overordnede personale må der således i dag kræves nøje kendskab til brand- og bygningslovgivningen, betydelige kemiske og tekniske kundskaber samt evne til at tilrettelægge slukningsarbejder og til at lede mandskabet under brande. Også brandvæsenets arbejde på det forebyggende brandværens område kræver betydelige teoretiske kundskaber hos det personale, som beskæftiger sig hermed. For det menige mandskabs vedkommen-

de, som skal passe og betjene det motoriserede slukningsmateriel eller i øvrigt udføre særlig kvalificeret arbejde, må der stilles krav om en speciel oplæring i pasningen og betjeningen af materiellet.

Efter kommissionens opfattelse bør det ved loven fastslås, at enhver brandinspektør og anden befalingsmand samt mandskab med kvalificeret arbejde i brandvæsenets tjeneste skal gennemgå en særlig uddannelse, hvorom nærmere regler fastsættes af justitsministeriet. Ved mandskab med kvalificeret arbejde er der navnlig tænkt på personale som depotmestre og røgdykkere.

Med hensyn til de nærmere regler for uddannelsen henvises der i øvrigt til den som bilag 8 aftrykte betænkning fra det nedsatte underudvalg angående uddannelse af brandvæsenernes mandskaber. Efter kommissionens opfattelse bør der oprettes en statsbrandskole ligesom i Norge og Sverige. Oprettelsen af en sådan skole betyder ikke, at al uddannelse af brandmandskab skal finde sted på skolen. Tværtimod bør man ved uddannelsens tilrettelæggelse tilstræbe, at kortere uddannelseskursus afholdes rundt om i de forskellige landsdele, således at deltagerenes rejseudgifter bliver så små som muligt. Indtil en brandskole kan oprettes, bør man fortsætte med afholdelsen af uddannelseskursus for det personel, som har mest behov **herfor."**

For det menige brandmandskabs vedkommende - bortset fra mandskab med kvalificeret arbejde - stillede kommissionen derimod alene forslag om en nærmere fastlæggelse og udbygning af de også tidligere afholdte praktiske øvelser« For det faste brandmandskab i købstæderne og for betjeningsmandskabet til den store slukningshjælp for sognekommunerne foresloges afholdt mindst 8 årlige øvelser, for mandskabet til den lokale slukningshjælp og det lokale hjælpemandskab i sognekommunerne mindst 2 øvelser om året. Kommissionen foresatte samtidig, at der af justitsministeriet udarbejdedes en almindelig plan for øvelserne.

I bemærkningerne til forslaget anførtes (p, 80 f):

"Medens loven om brandvæsenet i købstæderne ikke indeholder regler om afholdelse af øvelser med brandmandskabet, bestemmer brandpolitiloven for landet i § 30, at det tjenestepflichtige mandskab i brandkredsen efter tilsigelse fra brandfogeden skal møde til mønstring og øvelse 2 gange årlig.

Under hensyn til at afholdelsen af regelmæssige øvelser er et ganske uundværligt led i brandmandskabets uddannelse, har kommissionen fundet det påkrævet, at det ved loven bliver pålagt brandvæsenerne at afholde et vist antal øvelser med mandskabet om året.

For det faste brandmandskab i købstæderne og betjeningsmandskabet til den store slukningshjælp i sognekommunerne er antallet af øvelser ved lovudkastets § 11, stk. 1, sat til mindst 8 om året. Dette mandskab skal deltage i betjeningen af større motoriseret slukningsmateriel og i øvrigt kunne udføre ethvert arbejde på et brandsted, og det er meget vigtigt, at dets kendskab til og færdighed i betjeningen af brandvæsenets materiel til stadighed vedligeholdes, hvorfor man har anset 8 øvelser om året for et minimum. Ved de fleste købstadbrandvæsener og større kommunale brandvæsener i sognekommuner afholdes der allerede i forvejen mindst 8 øvelser om året. Øvelserne kan afholdes på brandstationen, men det må dog stærkt anbefales, at en del af dem afholdes ved egnede objekter, f. eks. større virksomheder eller landbrugsejendomme, i brandvæsenets slukningsområde.

Udrykninger til brande kan ikke erstatte øvelser, og et brandvæsen kan således ikke nøjes med et mindre antal øvelser, fordi det har haft mange brandudrykninger. Arbejdet på et brandsted kan give mandskabet værdifulde praktiske erfaringer, men det er ikke det egnede sted for en grundig og omfattende uddannelse i sikker og hensigtsmæssig betjening af slukningsredskaberne. Også for det fuldt uddannede mandskab gælder det, at brandudrykninger alene ikke er tilstrækkeligt. Under slukningsarbejdet vil mandskabet ofte under presset af de foreliggende opgaver se noget bort fra den reglementerede betjening af ma-

teriellet, og hvis der ikke afholdes øvelser, vil denne efterhånden gå i glemme og usikkerhed og vilkårlighed i arbejdet under brande blive følgen. Øvelserne tjener også til at vedligeholde mandskabets færdighed overfor specialopgaver, som det kun sjældent kommer ud for ved brande, f. eks. slukning af benzinbrande eller livredning.

For så vidt angår mandskabet til den lokale slukningshjælp og det lokale hjælpemandskab til den store slukningshjælp i sognekommuner har men ved stk. 2 opretholdt brandpolitilovens regel om 2 årlige øvelser, der så vidt muligt skal afholdes udenfor så- og høsttid. I sognekommuner, der ikke selv opretholder stor **slukningshjælp**, men får denne fra et fremmed brandvæsen, bør den ene af de årlige øvelser afholdes under medvirken af den store **slukningshjælp**, således at det lokale mandskab kan blive instrueret i at samarbejde med den store **slukningshjælp**. Det bemærkes i øvrigt, at den store **slukningshjælp** normalt ikke kan medregne disse instruktionsøvelser i oplandskommunerne til opnåelsen af de ved stk. 1 påbudte 8 årlige øvelser.

Efter stk. 3 skal justitsministeriet udarbejde en almindelig plan for øvelserne. Herved vil man dels yde brandvæserne vejledning med hensyn til øvelsernes tilrettelægning og dels sikre sig, at de bliver afholdt på en sådan måde, at de virkelig bliver af værdi for brandmandskabet."

Ved lov nr. 247 af lo. juni 1960 om brandvæsenet i købstæderne og på landet, der trådte i kraft den 1. april 1961, gennemførtes den af kommissionen foreslåede uddannelsesordning med enkelte ændringer, navnlig således at det blev overladt justitsministeren at træffe bestemmelse om indførelse af obligatorisk uddannelse for brandinspektører og andre befalingsmænd samt brandmandskab med kvalificeret uddannelse. Bestemmelserne herom findes i lovens §§ 9 og 10:

"§ 9. Justitsministeren kan bestemme, at brandinspektører og andre befalingsmænd samt brandmandskab med kvalificeret arbejde skal gennemgå en særlig uddannelse. Udgifterne ved

undervisningen afholdes af staten, medens de øvrige omkostninger udredes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen.

§ 10. Brandmandskabet i købstæderne og det faste brandmandskab ved udrykningskorpserne skal afholde øvelse mindst 8 gange om året.

Stk. 2. I sognekommunerne skal mandskabet ved den stedlige beredskabsstyrke og det lokale hjælpemandskab til udrykningskorpset afholde øvelse mindst 2 gange om året. Øvelserne ledes af **brandinspektøren.**"

Den gældende brandlov har således i alt væsentligt alene kodificeret den uddannelsesordning, som allerede havde bestået gennem en årrække.

På baggrund af den ved loven gennemførte nyordning, hvorefter der i samtlige kommuner - også sognekommuner - skal udnævnes en brandinspektør, tog justitsministeriet imidlertid efter lovens vedtagelse spørgsmålet op, om der var behov for at etablere en uddannelse for brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet. Da et sådant behov efter de af ministeriet tilvejebragte oplysninger klart var til stede, påbegyndtes i efteråret 1962 en række kurser for de nævnte brandinspektører. Kurserne gennemføres ved distriktsbrandinspektørernes foranstaltning, jfr. justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 17. juli 1962 til politimestrene (bilag 5).

I februar 1960 er der af justitsministeriets brandudvalg udarbejdet en vejledning for afholdelse af oplandsbrandvæseners årlige brandøvelser med landkommunernes lokale slukningshjælp og særlige hjælpemandskab (bilag 6). En tilsvarende vejledning for de af de sognekommunale brandinspektører ledede øvelser er derimod ikke udarbejdet.

AFSNIT 2.

Udvalgets overvejelser og forslag.

Som det fremgår af redegørelsen i afsnit 1, har spørgsmålet om gennemførelse af en uddannelsesordning for det til **brandvæse-**nerne knyttede personel tidligere været genstand for indgående overvejelser, navnlig under arbejdet i den i 1945 nedsatte **brand-**kommission. Omend man under disse overvejelser fuldt ud har erkendt det stadig større behov for uddannelse, som udviklingen har skabt, er man dog hidtil veget tilbage for at foreskrive en egentlig obligatorisk uddannelse for alt fast mandskab, beskæftiget ved brandvæsenerne - som det synes i det væsentlige på grund af de hermed forbundne udgifter.

Udvalget har i et vist omfang baseret sit arbejde på det tidligere tilvejebragte materiale og på det forslag til en uddannelsesordning, som underudvalget under brandkommissionen fremsatte i den i 1948 afgivne betænkning.

Indledningsvis bemærkes, at udvalget har ment at kunne fastslå, at behovet for uddannelse inden for brandvæsenerne i dag er mere aktuelt end nogensinde. De seneste års udvikling inden for brand- og bygningslovgivningen har således for brandinspektørernes vedkommende bevirket, at kurser som de hidtil afholdte næppe mere kan betegnes som fyldestgørende. Videre må stærkt fremhæves den fortsatte udvikling af nye slukningsredskaber og slukningsmetoder og ikke mindst den revolutionerende udvikling inden for industrien - en udvikling, der også har medført en omfattende udflytning fra byerne til omegnskommunerne eller til rene landkommuner. Med denne udvikling og vejtrafikkens enorme stigning følger en oplagring, transport og anvendelse af brandfarlige væsker, flaskegas og mange andre brandfarlige stoffer, som går langt ud over, hvad der tidligere har været kendt, og som stærkt forøger brandrisikoen, herunder risikoen for brande, som er vanskelige at bekæmpe. Udviklingen viser, at såvel befalingsmænd som menige i den egentlige brandslukningstjeneste til stadighed stilles over for nye krav, som yderligere accentuerer behovet for en grundig uddannelse, der kvalifi-

cerer de pågældende til en effektiv indsats under alle forhold, en uddannelse, som kun de største brandvæsener i dag har mulighed for at give deres mandskab.

Hertil kommer, at en såvel praktisk som teoretisk uddannelse ikke alene er en afgørende forudsætning for en effektiv **sluknings-**hjælp, men også af væsentlig betydning for at stimulere den interesse for arbejdet i brandtjenesten, uden hvilken brandvæsenerne ikke i dag vil kunne løse deres opgave. Dette gælder ikke mindst det mandskab, hvis arbejde inden for brandvæsenerne er en bibeskæftigelse. For dette mandskabs vedkommende er det i høj grad "lysten, som driver værket". Mangelfuld uddannelse vil imidlertid let betyde, at man betager dette mandskab lysten til at påtage sig eller fortsætte med et arbejde, som er baseret på frivillighed, og som lægger beslag på en del af de pågældendes fritid.

På et tidligt tidspunkt af udvalgets arbejde stod det klart, at allerede behovet for uddannelse af personel inden for brandvæsenerne måtte føre til at foreslå en eller anden form for centraliseret uddannelse af i hvert fald befalingsmænd og faste menige. Udvalget har herefter nærmere overvejet, under hvilken form en sådan uddannelse burde etableres, hvilke personelgrupper den burde omfatte, de forventede udgifter m.v. For disse overvejelser skal redegøres i det følgende.

1. Forholdet til uddannelsesloven (lov nr. 194 af 18. ma .i 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere). Brandlovens

Loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, hvis administration henhører under arbejdsministeriet, har til formål at tilvejebringe faste rammer og økonomisk grundlag for en sådan erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, som til enhver tid svarer til den tekniske udvikling og forholdene på arbejdsmarkedet.

Til fremme af dette formål er oprettet et uddannelsesråd, som bl.a. har til opgave at tage stilling til, hvorvidt de af de nedennævnte brancheudvalg udarbejdede uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner kan godkendes til finansiering efter loven.

Inden for arbejdsområder (brancher), hvor det findes ønskeligt, skal der efter loven nedsættes brancheudvalg, som skal søge uddannelsesbehovet inden for branchen klarlagt og eventuelt udarbejde nærmere programmer og planer herfor.

Hvor der inden for en branche findes at være behov for at etablere uddannelsesforanstaltninger i henhold til loven, kan der i overensstemmelse med de nærmere regler herom i arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 363 af 20. oktober 1960 om statsstøtte til etablering og drift af uddannelsesinstitutioner for ikke-faglærte arbejdere ydes statsstøtte såvel til etableringen af uddannelsesinstitutioner m.v. (i form af statslån) som til driften af disse (i form af direkte tilskud med 85 % af de med foranstaltningens drift forbundne udgifter). For deltagelse i de af loven omfattede uddannelsesforanstaltninger skal betales kursusafgift, der dog eventuelt kan fås tilbagebetalt helt eller delvis. I overensstemmelse med de nærmere regler i arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 362 af 20. oktober 1960 om adgang til uddannelsesforanstaltninger for ikke-faglærte arbejdere og om vilkår under deltagelsen ydes der deltagerne tilskud til befordringsudgifter samt godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder under uddannelsen. Ydes der i forbindelse med denne deltagerne kost og/eller logi, ~~afkræves~~ der ikke forsørgere et mindre beløb for fuld kostforplejning (for tiden 3 kr. pr. dag) og for logi (for tiden 1 kr. pr. dag), hvorimod opholdet for forsørgeres vedkommende er gratis.

Under de i indledningen omtalte forhandlinger mellem brandrådet og uddannelsesrådet for ikke-faglærte arbejdere om eventuel etablering af kursusuddannelse i brandslukning og røgdykning inden for uddannelseslovens rammer blev det fra arbejdsministeriets side tilkendegivet, at sådanne kurser ville kunne godkendes, og at de ville stå åbne for såvel de hos kommunerne som de hos redningskorpserne ansatte menige brandmænd, hvad enten disse måtte være heltids- eller deltidsbeskæftigede. For de deltidsbeskæftigedes (honorarlønnedes) vedkommende ville dog ikke kunne ydes befordringsgodtgørelse eller godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder, ligesom det for så vidt angår undervisningsudgifterne vedrørende de pågældende måtte være en forudsætning, at 15 % af disse betaltes af de respektive kommuner og redningskorpserne.

Udvalget har overvejet, hvorvidt det menige brandmandskabs uddannelsesproblemer burde søges løst ved udnyttelse af de muligheder, som er skabt ved loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Af flere grunde har man imidlertid ikke ment at burde foreslå en sådan løsning. Som foran bemærket er der et aktuelt behov for en grundig uddannelse ikke blot af det menige mandskab, men også af brandinspektører og befalingsmænd, for hvis vedkommende den nævnte lov imidlertid ikke åbner mulighed for etablering af uddannelsesforanstaltninger. Det ville derfor blive nødvendigt - ved siden af en formentlig central uddannelse af i hvert fald det faste menige mandskab, etableret i henhold til uddannelsesloven - at etablere en central uddannelse af brandinspektører og befalingsmænd i henhold til brandloven, en løsning, som er forekommet udvalget mindre hensigtsmæssig. Og skønt uddannelseslovens gyldighed ikke er tidsbegrænset, skal den dog senere optages til revision, i hvilken forbindelse det eventuelt kunne blive nødvendigt at revidere en i henhold til loven etableret uddannelsesordning. Hertil kommer, at omkostningerne ved gennemførelse af en uddannelsesordning for brandmandskab i henhold til uddannelsesloven næppe kunne forventes at blive mindre end de med gennemførelsen af udvalgets forslag forbundne omkostninger.

Udvalget er på den anden side gået ud fra, at den omstændighed, at der ved uddannelsesloven er skabt økonomisk grundlag for en uddannelsesordning for det menige brandmandskab, til en vis grad kan tages som udtryk for, at der på dette område erkendes at være et uddannelsesbehov, som man nu er indstillet på at imødekomme.

Udvalget har videre forudsat, at man ved udarbejdelsen af forslag til en uddannelsesordning for brandvæsenernes personel ikke kunne være bundet af bestemmelsen i brandlovens § 9, men om nødvendigt kunne foreslå denne ændret.

Som tidligere nævnt bemyndiger denne bestemmelse justitsministeren til at foreskrive en særlig uddannelse for brandinspektører og andre befalingsmænd samt brandmandskab med kvalificeret arbejde, således at staten afholder udgifterne ved undervisningen, medens de øvrige omkostninger udredes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen. Da den hidtidige uddannelse af brandinspektører som allerede nævnt næppe mere kan betragtes som fyldestgørende, har ud-

valget ment at burde overveje også den fremtidige uddannelse af de i brandlovens § 9 nævnte personelgrupper. Dette har samtidig den fordel, at man herved opnår en samlet stillingtagen for alle personelgruppers vedkommende til den fremtidige uddannelses organisation og former.

2. Central eller lokal uddannelse.

Spørgsmålet, om uddannelse af brandvæsenernes personel bør ske centralt på en egentlig brandskole eller lokalt ved de enkelte brandvæsener, kan næppe besvares generelt for samtlige **personel-**gruppers vedkommende.

Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at der i almindelighed vil være væsentlige fordele forbundet med undervisning på en central skole, hvor der tillige er mulighed for underbringelse af eleverne (kostskole). Der kan herigennem sikres en ensartet uddannelse af personalet ved landets forskellige brandvæsener, varetaget af kvalificerede lærerkræfter og med benyttelse af moderne instruktionsmateriel m.v. Erfaringerne fra civilforsvarets skoler og fra de forsøgskurser i redningstjeneste, som hidtil har været afholdt i henhold til uddannelsesloven, **synes** endvidere at vise, at elevernes indkvartering på en skole under uddannelsen er af ikke uvæsentlig betydning for dennes effektivitet. I samme retning peger de erfaringer, man har gjort på de i Finland, Norge og Sverige etablerede brandskoler.

Under hensyn hertil og til, at det uddannelsesprogram, som udvalget foreslår, jfr. nærmere nedenfor, næppe vil kunne gennemføres, medmindre der oprettes en central brandskole, har udvalget nærmere overvejet de praktiske muligheder for etablering af en sådan. Man er herved gået ud fra, at det på indeværende tidspunkt næppe ville være økonomisk muligt at indrette en skole med den fornødne kapacitet i egne bygninger. Man har derfor nærmere undersøgt muligheden for at etablere skolen i lejede lokaler i en egnet brandstation i hovedstadsområdet, hvorved de med skolens etablering og drift forbundne udgifter ville blive væsentligt mindre.

Udvalgets opmærksomhed er herunder blevet henledt på muligheden for at leje de nødvendige lokaler m.v. på Gentofte brandstation

og har hos Gentofte kommune orienteret sig nærmere herom. Det er herunder oplyst, at der i forbindelse med den planlagte nyordning af brandvæsenerne i Storkøbenhavn forventes at blive lokaler ledige på brandstationen i Gentofte, **Udvalget** har haft lejlighed til at bese de lokaler, hvorover der eventuelt vil kunne disponeres til indretning af en brandskole, og finder disse velegnede til formålet. Lokalerne vil med mindre ændringer kunne indrettes som kostskole for 18 - 20 elever ad *gangen*, hovedsagelig med enkeltværelser, og med fornødne undervisnings-, kontor- og fælleslokaler. På stationen findes endvidere gymnastiksal, røgrum for øvelser i røgdykning, slangetårn samt brandslukningsmateriel, som vil kunne benyttes af skolen i nærmere aftalt omfang. Forpiejningsspørgsmålet vil formentlig kunne løses ved, at morgen- og aftensmad tilberedes af en dame, som eventuelt samtidig kan forestå rengøring og servering af middagsmad, der kan bringes udefra.

Det er som nævnt udvalgets opfattelse, at lokaleforholdene m.v. på Gentofte brandstation vil være udmærket egnede til indretning af en central brandskole, hvorfor man foreslår, at der af justitsministeriet optages nærmere forhandlinger med Gentofte kommunalbestyrelse om eventuelt lejemål og vilkårene herfor.

Oprettelsen af en central brandskole vil betyde et afgørende skridt fremad mod en af udviklingen nødvendiggjort grundigere og mere ensartet uddannelse af væsentlige dele af brandvæsenernes personel. Udvalget har dog ikke ment, at en centraliseret uddannelse burde omfatte samtlige personelgrupper, idet praktiske og økonomiske grunde kan anføres til støtte for lokal uddannelse dels af visse personelgrupper, dels på et enkelt specielt undervisningsområde.

3* Hvilket personel bør uddannes centralt, hvilket lokalt.

Skønt central uddannelse efter udvalgets opfattelse i almindelighed må foretrækkes for lokal undervisning, nødvendiggør allerede skolens begrænsede kapacitet, at visse personelgrupper må uddannes lokalt. Herfor taler også praktiske og økonomiske grunde, der gør det vanskeligt at etablere central uddannelse af det mandskab, som kun er deltidsbeskæftiget ved brandvæsenerne og derfor i mange tilfælde vanskeligt vil kunne afse tid til selv et kortere ophold

på en skole. Hertil kommer, at en meget væsentlig del af uddannelsen for dette mandskabs vedkommende må bestå i praktiske øvelser i betjening af materiellet og således naturligt vil kunne ske ved det brandvæsen, hvor de pågældende er ansat og skal virke.

Under hensyn hertil er det udvalgets opfattelse, at følgende personelgrupper bør uddannes på brandskolen: brandinspektører med undtagelse af brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet, brandvæsenernes og redningskorpsenes befalingsmænd i øvrigt samt det heltidsbeskæftigede menige mandskab (faste brandmænd), herunder redningskorpsenes reddere, hvorimod uddannelsen af brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet samt det deltidsbeskæftigede menige mandskab bør ske lokalt, jfr. i øvrigt nedenfor under 4 om undervisningens nærmere tilrettelæggelse.

Hvad kursus i røgdykning angår, gør særlige forhold sig gældende, som efter udvalgets opfattelse må føre til, at sondringen mellem lokal og central uddannelse ikke kan afhænge af det personel, som skal deltage i kursus, men af arten af det pågældende kursus. Udvalget foreslår derfor, at kursus i brugen af kredsløbapparater, hvor den teoretiske del af undervisningen spiller en væsentlig rolle, altid skal afholdes centralt, hvorimod kursus i brugen af trykluftapparater efter udvalgets mening vil kunne afholdes ved centralt beliggende øvelsescentre for områder af en vis størrelse, indrettet i tilknytning til en brandstation eller eventuelt et af civilforsvarets uddannelses- og øvelsesanlæg.

4. Hvilke kurser bør afholdes.

I den af underudvalget under brandkommissionen i 1948 afgivne betænkning er nærmere gennemgået, hvilke kurser der efter underudvalgets mening burde afholdes. Efter anmodning har brandchef Schrøder foretaget en kritisk gennemgang af betænkningens forslag herom med henblik på den siden da skete udvikling. På grundlag af brandchef Schrøders notat har udvalget herefter nærmere drøftet, hvilke kurser der bør afholdes. Som resultat af disse drøftelser foreslås følgende kurser afholdt ved brandskolen:

A. Lederkursus I for brandinspektører i købstæder og i kommuner med købstadordnet brandvæsen efter brandlovens § 39.

For disse brandinspektørers vedkommende gælder, at de almindeligvis vil komme til at beskæftige sig med behandlingen af brand- og byggesager og derfor bør gennemgå en uddannelse, som særlig tager sigte på undervisning inden for dette sagområde. Under hensyn hertil bør dette kursus ligeledes gennemgås af brandinspektører i andre kommuner end de nævnte, såfremt særligt kendskab til brand- og bygningslovgivningen af en eller anden grund måtte være påkrævet. Kursus bør endvidere stå åbent for vicebrandinspektører i det omfang, skolens kapacitet muliggør dette. - Deltagelse i dette kursus bør efter udvalgets opfattelse normalt være betinget af, at vedkommende elev tidligere har gennemgået det under B nævnte Lederkursus II.

Kursernes varighed er anslået til 3 uger og vil udelukkende bestå i teoretisk undervisning.

- B. Lederkursus II for brandinspektører i sognekommuner med eget udrykningskorps samt for befalingsmænd ved kommunale udrykningskorps, for redningskorpsets vedkommende stationsledere, overassistenter og assistenter.

For denne personelgruppes vedkommende gælder, at dens væsentligste opgave vil være dels at lede - eventuelt som stedfortrædere i lederens forfald - udrykningerne og arbejdet på brandstedet, dels som instruktører at kunne bistå brandinspektøren ved ledelse af såvel de årlige øvelser som uddannelse af nyt deltidsansat personale. Kurserne forudsættes at omfatte såvel teoretisk som praktisk uddannelse.

Kursernes varighed er anslået til 6 uger, eventuelt 2 x 3 uger.

Efter udvalgets opfattelse vil Lederkursus II kunne tilrettelægges således, at det samtidig kan dække de i underudvalgets betænkning fra 1948 foreslåede befalingsmandskursus og brandmesterkursus. Det kan dog ikke udelukkes, at erfaringerne vil vise et behov for af Lederkursus II at udskille et Lederkursus III, som kan være et mere praktisk anlagt kursus, hvis formål navnlig vil være at uddanne eleverne til holdledere på brandstedet. Et sådant kursus vil naturligt blive af kortere varighed end Lederkursus II.

C. Ansættelseskursus for heltidsbeskæftiget menigt mandskab.

Dette kursus forudsættes i det væsentlige at bestå i praktisk undervisning, suppleret med en vis grundlæggende teoretisk uddannelse. Kursus bør efter udvalgets mening først gennemgås efter en vis tids praktisk tjeneste ved et brandvæsen, men dog inden fast ansættelse som brandmand og senest inden 2 år efter påbegyndt tjeneste.

Kursernes varighed er anslået til 4 uger.

D. Materielkursus for depotmestre, for redningskorpsets vedkommende garagemestre samt en del af redningsførerne.

Deltagelse i dette kursus bør være betinget af, at ansættelseskursus tidligere er gennemgået. Kurserne forudsættes at omfatte såvel teoretisk som praktisk undervisning.

Kursernes varighed er anslået til 1 uge.

E. Røgdvkkerkursus.

Som foran nævnt er det alene tanken at gennemføre kursus i brugen af kredsløbapparater ved brandskolen.

Kursernes varighed er anslået til 1 uge under hensyn til, at kursusdeltagerne tidligere har gennemgået nogen uddannelse.

Udvalget har ikke ment, at andre kurser end de under A - E nævnte i almindelighed burde afholdes ved brandskolen. I en overgangsperiode efter skolens etablering kan der dog eventuelt blive tale om afholdelse af kurser af kortere varighed for allerede ansat personel. I hvilket omfang dette bør ske, bør efter udvalgets opfattelse overlades til skolens afgørelse. Skulle der senere vise sig behov for ændring eller supplerings af de her foreslåede kurser, vil dette spørgsmål ligeledes kunne tages op af skolen.

De enkelte kursers varighed er alene skønsmæssigt anslået og må naturligt afhænge af de undervisnings- og øvelsesplaner, som må udarbejdes for hvert af de nævnte kurser. Udvalget har ment, at disse planer ikke på forhånd burde lægges fast, men bedst ville kunne udarbejdes af skolen.

De personelgrupper, som efter udvalgets opfattelse fortsat bør uddannes lokalt, bliver herefter: brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet samt det deltidsbeskæftigede menige brandmandskab.

For den første gruppes vedkommende er der som nævnt i afsnit 1 fra efteråret 1962 gennemført kurser ved distriktsbrandinspektørernes foranstaltning. Udvalget har ment, at disse kurser bør fortsættes. På grundlag af de allerede indvundne erfaringer vil der eventuelt af brandskolen kunne udarbejdes nærmere retningslinier for kursernes indhold og varighed, suppleret i fornødent omfang med undervisningsmateriale med henblik på en vis standardisering af uddannelsen.

For det deltidsbeskæftigede menige brandmandskabs vedkommende foreskriver brandloven som tidligere nævnt afholdelse af et vist antal årlige øvelser. Heller ikke på dette punkt har udvalget ment at burde foreslå nogen ændring. Man skal imidlertid pege på, at den foreslåede brandskole også på dette område vil kunne yde en værdifuld indsats for effektivisering af uddannelsen, dels direkte ved udarbejdelse af standardøvelsesprogrammer, dels indirekte gennem tilrettelæggelse af uddannelsen af det personel, som undervises på skolen, på en sådan måde, at særlig egnede elever kvalificeres til senere at virke som instruktører for det lokale mandskab. Bortset herfra påregnes den lokale uddannelse af det deltidsbeskæftigede menige mandskab ikke at medføre udgifter for staten, jfr. i øvrigt om finansiering af uddannelsesordningen nedenfor pkt. 7.

Hvad særligt uddannelsen af brandfogeder angår, er det udvalgets opfattelse, at disses deltagelse i de årlige øvelser med den stedlige beredskabsstyrke og det lokale hjælpemandskab må anses for tilstrækkelig.

5. Betingelser for deltagelse i kursus. Skal kurserne være obligatoriske.

Som nævnt under pkt. 4 har udvalget ment, at deltagelse i ansættelseskursus bør være betinget af en vis tids forudgående praktisk tjeneste ved et brandvæsen, hvorved den pågældende elev vil have bedre forudsætninger for at gennemgå kursus med tilfredsstill-

lende resultat, ligesom eventuelle uegnede som regel på forhånd vil kunne udskilles uden at belaste skolen.

Det må endvidere være naturligt, at deltagelse i røgdykkerkursus gøres betinget af tilfredsstillende helbredsattest på grundlag af en undersøgelse af eleven, foretaget specielt med henblik på denne tjeneste.

Bortset herfra har der imidlertid i udvalget været enighed om, at der næppe burde opstilles særlige betingelser for deltagelse i kurserne. Visse kurser - navnlig Lederkursus I og II - vil dog næppe kunne gennemgås med udbytte, medmindre visse uddannelsesmæssige forudsætninger er opfyldt, såsom et vist kendskab til matematik, fysik og kemi samt i øvrigt træning i at sætte sig ind i mere omfattende undervisningsstof. Mangler i så henseende vil eventuelt kunne afhjælpes gennem forudgående deltagelse i kurser ved kommunale aftenskoler eller lignende. I øvrigt har man ment, at brandskolen på grundlag af oplysningerne om elevernes forudgående uddannelse m.v. vil kunne tilrettelægge undervisningsprogrammet således, at deltagerne i de enkelte kurser i videst muligt omfang har samme forudsætninger for at gennemgå det pågældende kursus.

Gennemførelsen af det foran opstillede uddannelsesprogram er efter udvalgets opfattelse nødvendig for en effektiv udnyttelse af brandvæsenernes moderne tekniske materiel og for løsningen af de øvrige opgaver, som påhviler brandvæsenernes forskellige **personel-**grupper. Det må derfor forekomme naturligt og nødvendigt at gøre den foreslåede uddannelse obligatorisk, således at ansættelser og udnævnelser, herunder udtagelse til specialtjenester, gøres betinget af, at det til den pågældende stilling eller tjeneste svarende kursus er gennemgået med tilfredsstillende resultat.

Udvalget har drøftet dette spørgsmål med brandrådet på det i indledningen omtalte fællesmøde. Fra rådets side blev der givet principiel tilslutning til udvalgets synspunkt. Udvalget skal herefter foreslå, at det ved ansættelser og udnævnelser, der finder sted efter brandskolens etablering, gøres til en betingelse, at den pågældende har gennemgået det til stillingen svarende kursus og bestået en afsluttende prøve. På tilsvarende måde bør udtagelse til tjeneste som røgdykker være betinget af, at kursus i brugen af den pågældende apparattype er afsluttet tilfredsstillende.

For det ved skolens etablering allerede ansatte personels vedkommende bør der derimod næppe stilles krav om deltagelse i de for den pågældende charge foreslåede kurser, men disse bør - i det omfang, skolens kapacitet gør det muligt - være åbne for deltagelse også for dette personel.

6. Brandskolens organisation og virksomhed. Udgifter ved etablering og drift.

Foran under pkt. 2 har udvalget stillet forslag om, at der af justitsministeriet optages forhandling med Gentofte kommunalbestyrelse om leje af lokaler m.v. på Gentofte brandstation til etablering af en brandskole.

Udvalget er herved gået ud fra, at oprettelsen af en central brandskole for brandinspektører og for personel fra såvel de kommunale brandvæsener som redningskorpsene og de frivillige brandværn må anses for en statsopgave, og at skolen naturligt må henhøre under justitsministeriets ressort, hvorunder brandvæsenernes forhold i øvrigt hører. I hvilket omfang dette efter udvalgets opfattelse også bør føre til, at staten afholder de med uddannelsen forbundne omkostninger, vil blive omtalt nærmere nedenfor under pkt. 7.

Det er udvalgets opfattelse, at skolens virksomhed fuldt forsvareligt vil kunne varetages af en relativ lille stab af faste medarbejdere med assistance af timelønnede lærere og hjælpeinstruktører. Som chef for skolen bør ansættes en højt kvalificeret tekniker med civilingeniøruddannelse eller dertil svarende uddannelse og med erfaring fra praktisk brandtjeneste. Både af hensyn til skolens virksomhed som sådan og under hensyn til, at skolechefen må forventes at skulle forhandle med forskellige myndigheder og faktisk vil komme til at virke som rådgiver for brandvæsenerne, finder udvalget endvidere at måtte lægge afgørende vægt på, at skolechefen ved siden af personlige og faglige kvalifikationer er i besiddelse af en vis administrativ erfaring.

Udvalget har ment, at der foruden skolechefen som fast tilknyttet skolen alene bør være en fast teorilærer, der samtidig er skolens inspektør, en chefinstruktør samt den nødvendige kontorassistance.

Ansættelsen af skolechefen og skoleinspektøren bør ske nogen tid forud for skolens etablering for derved at give de pågældende mulighed for at orientere sig om undervisningens tilrettelæggelse ved tilsvarende skoler i udlandet, forestå skolens indretning, træffe aftale med egnede timelærere og hjælpeinstruktører samt foretage en grundig tilrettelæggelse af de første kurser.

Til at føre tilsyn med skolens virksomhed foreslår udvalget oprettet et skoleråd, der tillige vil kunne sikre den nødvendige kontakt til de organisationer m.v., for hvilke skolens virksomhed har særlig interesse. Skolerådet bør efter udvalgets opfattelse bestå af en af justitsministeriet udpeget formand, en repræsentant for de kommunale organisationer samt af medlemmer, udpeget henholdsvis af Foreningen af politimestre i Danmark, Dansk Brandinspektørforening, Københavns brandvæsen, De danske Redningskorps og af Dansk Kommunal Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund i fællesskab.

Foran under pkt. 4 er redegjort for, hvilke kurser der efter udvalgets mening bør afholdes ved brandskolen, samt de enkelte kursers anslåede varighed. Herudover har man forudsat, at skolen i fornødent omfang udarbejder øvelsesplaner og -vejledninger for brandvæsenerne samt understøtter selvstudier ved udsendelse af passende håndbøger og lignende.

Udvalget har søgt skønsmæssigt at fastlægge omfanget af skolens egentlige undervisningsvirksomhed, bestemt som det samlede antal kurser i løbet af et skoleår. Fordelingen mellem de enkelte kurser er foretaget efter et skøn over behovet og vil kunne ændres, såfremt dette måtte vise sig nødvendigt.

Skoleåret er anslået til 35 uger, svarende til 1330 undervisningstimer, heri medregnet tiden til afholdelse af prøver. Der vil herefter årligt kunne afholdes eksempelvis følgende kurser ved skolen:

- 1 Lederkursus I å 3 uger.
- 3 Lederkursus II å 6 uger.
- 2 Ansættelseskurser å 4 uger.
- 1 Materielkursus å 1 uge.
- 1 Røgdykkerkursus å 1 uge.
- 2 Suppleringskurser å 2 uger (supplerende uddannelse af personer, der tidligere har gennemgået kurser).

Udvalget har endvådere søgt at danne sig et skøn over de med etablering og drift af den foreslåede brandskole forbundne omkostninger, baseret på skolens indretning i lejede lokaler på Gentoftes brandstation og med de tidligere nævnte lærerkræfter til bestridelse af det skitserede **undervisningsprogram**. Man har herved forudsat, at det til skolen fast knyttede personale ikke særskilt honoreres for undervisningstimer, og at det skal påhvile skolechefen at undervise 180 timer årligt, medens skoleinspektøren og chefinstruktøren skal lede alle praktiske øvelser og den mundtlige forberedelse i forbindelse hermed, bistået af timelønnede hjælpeinstruktører. For timelønnede lærere i teoretiske fag er regnet med en betaling på ca. 40 kr. pr. time, medens hjælpeinstruktører er tænkt aflønnet med ca. 20 kr. pr. time.

Under disse forudsætninger kan gennemførelsen af det foran opstillede årlige undervisningsprogram opgøres således:

Art	Varighed timer	Antal kurser	Timer x alt	Heraf teori- timer	Heraf prakti- ske øvelses- timer
Lederkursus I	114	1	114	114	
Lederkursus II	228	3	684	293	391
Ansættelseskursus	152	2	304	76	228
Materielkursus	38	1	38	25	13
Røgdykkerkursus	38	1	38	10	28
Suppleringskursus	76	2	152	101	51
		10	1330	619	711

Af de 619 teoritimer regnes 180 timer givet af skolechefen og 180 timer givet af skoleinspektøren, således at kun 259 timer skal særskilt honoreres.

De 711 timers praktiske øvelser vil kunne ledes af skoleinspektøren og chefinstruktøren med bistand af 1 å 2 hjælpeinstruktører, hvis årlige timetal kan anslås til ca. 1075.

De årlige udgifter til timelønnede lærere og hjælpeinstruktører vil herefter andrage: 259 timer å 40 kr. og ca. 1075 timer å

20 kr., hvortil kommer visse udgifter til hjælpere ved specialøvelser, f. eks. røgdykkerøvelser, anslået til 5.000 kr., i alt **ca.** 37.000 kr.

Skitsemassigt budget for skolens drift kan herefter opstilles således:

1. Lønninger til fast personale.....	kr.	150.000
2. Honorarer til timelærere og hjælpeinstruktører	-	37.000
3. Husleje, lys og varme, rengøring m.v.	-	70.000
4. Forplejning af elever.....	-	38.000
5. Leje af materiel, nyanskaffelser, lærebøger, kon- torrekvisitter, driftsmidler.....	-	40.000
6. Uforudsete udgifter.....	-	15.000
		kr. 350.000

Ved skolens etablering må yderligere regnes med udgifter til visse engangsanskaffelser. Udvalget har skønsmæssigt anslået disse således:

Inventar.....	kr.	70.000
Overhead projektor.....	-	10.000
Filmsapparat.....	-	4.000
Lysbilledapparat.....	-	1.000
Tavler s m.v. ..).....	-	1.000
Filmlærred		
Fysiske-, kemiske- og el-demonstrationsapparaturer m.v. -		10.000
øvelses- og demonstrationsmateriel.....	-	20.000
		kr. 116.000

7. Finansiering af uddannelsesordningen.

De omkostninger, som er forbundet med gennemførelse af den foreslåede uddannelsesordning, omfatter - foruden de i pkt. 6 nævnte etablerings- og driftsudgifter for den centrale brandskole - befordringsudgifter og eventuelt udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for det i uddannelsen deltagende personel, hvortil kommer udgifter til etablering og drift af de foreslåede øvelsescentre for uddannelse i brugen af trykluftapparater.

Som det fremgår af bilag 1-3, har statskassen udredet udgifterne ved de hidtil afholdte kurser for brandinspektører og disses stedfortrædere samt for de kommunale brandvæseners depotmestre, idet dog rejseudgifter og dagpenge har skullet betales af kommunerne. Ordningen er opretholdt ved brandlovens § 9, der tillige omfatter uddannelsen som røgdykker, og hvorefter udgifterne ved undervisningen afholdes af staten, medens de øvrige omkostninger udredes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen. Denne udgiftsfordeling er i overensstemmelse med brandkommissionens forslag. I bemærkningerne til forslaget udtales (p. 80):

"På lignende måde som efter de ovennævnte bekendtgørelser skal udgifterne ved selve uddannelsen ifølge stk. 2 afholdes af staten, medens de øvrige udgifter som rejse- og opholdsudgifter og godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste skal afholdes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen.

I de tilfælde, hvor et kommunalt brandvæsen ved overenskomst med andre kommuner har påtaget sig slukningspligten i disse, må de sidstnævnte udgifter afholdes af brandvæsenets hjemstedskommune, der ved fastsættelsen af betalingen for slukningshjælpen kan skaffe sig dækning for en passende del af udgifterne fra de andre kommuner. På tilsvarende måde må de private entreprisebrandvæsener skaffe sig dækning for deres udgifter til uddannelsen af deres **mandskab.**"

Den gældende udgiftsfordeling er til dels baseret på det synspunkt, at opbygningen af et brandvæsen og udgifterne herved traditionelt er en kommunal opgave, et synspunkt, som også klart er kommet til udtryk i den seneste brandlov, jfr. dennes § 1, hvorefter det påhviler enhver kommune i overensstemmelse med reglerne i brandloven at opretholde et brandvæsen.

Udvalget har imidlertid ment nærmere at burde overveje, hvorvidt den gældende fordelingsnorm bør komme til anvendelse også på den ovenfor foreslåede uddannelsesordning, og har drøftet spørgsmålet med brandrådet under det i indledningen nævnte fællesmøde.

Ved overvejelserne over uddannelsesordningens finansiering må da - foruden det allerede nævnte **synspunkt**, at opretholdelsen af et slagkraftigt brandvæsen traditionelt og efter loven er en kommunal opgave - tages i betragtning, at der nu foreslås etableret en obligatorisk uddannelse af såvel befalingsmænd som faste menige brandmænd ved en central brandskole, en ordning, som medfører øgede udgifter til uddannelse af personel med det formål at effektivisere brandslukningstjenesten i hele samfundets interesse. Som nævnt ovenfor under pkt. 1 kommer hertil, at der ved uddannelsesloven er skabt mulighed for etablering af en uddannelse af det menige mandskab, hvortil udgifterne i meget vid udstrækning ville kunne fås dækket af statskassen. Endelig har man taget i betragtning, at den ved civilforsvarets skoler gennemførte kursusundervisning af personel i det lokale civilforsvar, hvorunder eleverne er indkvarteret på skolen, betales af staten, der ligeledes yder rejsegodtgørelse til alle elever samt - efter nærmere regler - erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, dog ikke til statens og kommunernes fast ansatte personel. Disse tilskud ydes, uanset at etablering af det lokale civilforsvar i sit princip er et kommunalt anliggende.

Udvalget skal herefter foreslå, at omkostningerne ved uddannelse på den centrale brandskole fordeles således, at udgifterne i forbindelse med skolens etablering og drift, herunder udgifterne til elevernes indkvartering og forplejning under skoleopholdet, betales af statskassen, medens rejseudgifter og eventuelle udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste udredes, for så vidt angår kommunalt ansat personale, af vedkommende kommune, for personel ved de private redningskorps af disse og for personale ved de frivillige brandværn af den kommune, for hvilken værnet er brandvæsen. Disse ydelser bør så vidt muligt fastsættes ensartet for de forskellige personelgrupper.

Kurser i brugen af trykluftapparater er som tidligere nævnt tænkt afholdt ved øvelsescentre, placeret forskellige steder i landet centralt i forhold til områder af en vis størrelse. Etablering og drift af disse centre bør efter udvalgets opfattelse være en fælles opgave for staten, kommunerne og de private redningskorps. Eventuelle rejseudgifter bør afholdes af henholdsvis kommunerne og redningskorpsene.

8. Resumé.

Udvalgets overvejelser og forslag kan kort sammenfattes således:

Efter udvalgets opfattelse tilfredsstillende den gældende uddannelsesordning for brandvæsenernes personel ikke det behov for uddannelse, som udviklingen har skabt. For såvel brandinspektører, befalingsmænd i øvrigt som menigt brandmandskab gælder, at nye opgaver, nye slukningsmetoder og nyt materiel gør en effektivisering af både den teoretiske og praktiske uddannelse påkrævet.

Under hensyn hertil må det forekomme mindre hensigtsmæssigt at søge løsningen af uddannelsesspørgsmålet baseret på loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, som alene vil kunne løse spørgsmålet for så vidt angår det menige brandmandskab, som henhører under arbejdsministeriets administration, og som på grund af lovens revisionsbestemmelse ikke tør antages at indelbære nogen endelig løsning af spørgsmålet, ligesom de med uddannelsens gennemførelse forbundne omkostninger for statskassen må formodes at blive omtrent de samme, hvad enten uddannelsesordningen etableres inden for rammerne af denne lov eller ej.

Det er endvidere udvalgets opfattelse, at der principielt er væsentlige fordele forbundet med uddannelse under ophold på en central brandskole, der erfaringsmæssigt muliggør en grundigere og mere ensartet uddannelse end undervisning på lokalt plan. Praktiske og økonomiske grunde kan imidlertid føre til, at visse personelgrupper bør undervises lokalt, og at visse kurser bør afholdes uden for brandskolen.

Det er herefter udvalgets forslag, at der søges etableret en central brandskole, om muligt ved leje af de nødvendige lokaler m.v. på Gentofte brandstation, der efter udvalgets mening vil være velegnet til formålet. På skolen bør årligt afholdes et nærmere fastsat antal kurser for brandinspektører i købstæder og i kommuner med købstadordnet brandvæsen efter brandlovens § 39 (Lederkursus I), for brandinspektører i sognekommuner med eget udrykningskorps samt for befalingsmænd i øvrigt (Lederkursus II), for heltidsbeskæftiget menigt mandskab (Ansættelseskursus), for depotmestre m.v. (~~Materiel-~~ kursus) samt for personel, som skal kunne anvende kredsløbsapparater

(Røgdykkerkursus). - Derimod bør brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet samt det deltidsbeskæftigede menige mandskab fortsat uddannes lokalt. Kurser i brugen af trykluftapparater bør afholdes ved særlige øvelsescentre, indrettet i tilslutning til en brandstation eller lignende og beliggende centrale steder i landet.

Af hensyn til uddannelsesordningens effektivitet bør de foreslåede kurser være obligatoriske og afsluttes med en prøve, som skal bestås med tilfredsstillende resultat som betingelse for ansættelse eller deltagelse i den pågældende tjeneste.

Til chef for skolen foreslår udvalget ansat en velkvalificeret tekniker med civilingeniøruddannelse eller dertil svarende uddannelse og med erfaring fra praktisk brandtjeneste. Endvidere bør der til skolen være knyttet en fast teorilærer (skoleinspektør) og en chefinstruktør, medens undervisningen i øvrigt vil kunne varetages af timelønnede lærere og hjælpeinstruktører.

Omkostningerne ved gennemførelsen af en central uddannelse som foreslået bør efter udvalgets opfattelse fordeles således, at staten afholder samtlige de med skolens etablering og drift forbundne udgifter, medens elevernes rejseudgifter og eventuelle udgifter til erstatning af tabt arbejdsfortjeneste udredes af kommunerne og de private redningskorps.

Den foreslåede uddannelsesordning vil nødvendiggøre ændring af brandlovens § 9. Udvalgets udkast hertil findes i det følgende afsnit.

AFSNIT 3.

Udkast til lov om ændring i lov om brandvæsenet i
købstæderne og på landet.

Bemærkninger til udkastet.

Udkast til bekendtgørelse
om statens brandskole.

Udkast

til lov om ændring i lov om brandvæsenet i købstæderne
og på landet.

I lov nr. 247 af lo. juni 1960 om brandvæsenet i købstæderne og på landet foretages følgende ændring:

§ 1.

§ 9 affattes således: "Brandinspektører og andre befalingsmænd, brandmandskab med kvalificeret arbejde samt alt heltidsbeskæftiget brandmandskab skal gennemgå en særlig uddannelse på en central brandskole og have bestået en som afslutning på uddannelsen anordnet prøve med tilfredsstillende resultat. Brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet skal dog alene deltage i lokale kurser og øvelser efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 2. Udgifterne til etablering og drift af den centrale brandskole, herunder udgifter til elevernes indkvartering og forplejning, afholdes af staten, medens de øvrige omkostninger i forbindelse med uddannelsen udredes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om den centrale brandskoles organisation og virksomhed m,v,

Stk. 4. Til at føre tilsyn med brandskolens virksomhed oprettes et skoleråd bestående af 7 medlemmer, der udnævnes af justitsministeren. Af medlemmerne skal 1 medlem udpeges af Den danske Købstadforening, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark og Foreningen "Bymæssige Kommuner" i fællesskab, 1 medlem af Dansk Brandinspektørforening, 1 medlem af Foreningen af Politimestre i Danmark, 1 medlem af Dansk Kommunal Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund i fællesskab, 1 medlem af Københavns brandvæsen, 1 medlem af De danske Redningskorps og 1 medlem af justitsministeren. Blandt rådets medlemmer udnævner justitsministeren formand og næstformand. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om rådets virksomhed."

§ 2.

Loven træder i kraft den

Stk. 2. De ved lovens ikrafttræden udnævnte brandinspektører og andre befalingsmænd samt det ansatte heltidsbeskæftigede brandmandskab er ikke forpligtet til at gennemgå den i § 1 nævnte uddannelse for så vidt angår den charge, de allerede har opnået.

Bemærkninger til udkastet.

Til § 1.

Der stilles forslag om etablering af en central brandskole til uddannelse dels af brandinspektører med undtagelse af brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet, for hvis vedkommende de igangværende lokale kurser vil kunne bibeholdes, dels af befalingsmænd i øvrigt, af mandskab med kvalificeret arbejde, herunder røgdykkere, der skal anvende kredsløbapparater, og af det menige, heltidsbeskæftigede mandskab. Om begrundelsen herfor henvises til betænkningens afsnit 2.

Uddannelsen foreslås gjort obligatorisk for de nævnte **personel-**grupper og skal afsluttes med en prøve, der skal bestås med tilfredsstillende resultat som betingelse for den pågældendes udnævnelse eller ansættelse.

De udgifter, der er forbundet med etablering og drift af skolen, foreslås i stk. 2 afholdt af staten. Om begrundelsen herfor og om størrelsesordenen af de anslåede udgifter henvises til betænkningens afsnit 2. Forslaget indebærer, at staten udreder udgifterne til erhvervelse af de nødvendige lokaler og inventar, til lønninger til personale, til indkvartering og forplejning af eleverne under opholdet på skolen og til lærebøger og andet undervisningsmateriel, hvorimod de øvrige udgifter ved den foreslåede uddannelse, såsom rejseudgifter og udgifter til erstatning af tabt arbejdsfortjeneste, skal betales af vedkommende kommune eller private brandvæsen.

I stk. 3 er det foreslået, at de nærmere bestemmelser om skolens organisation og virksomhed skal kunne fastsættes af justitsministeren. Bestemmelser af denne art synes naturligt at burde udformes i form af en bekendtgørelse.

Efter forslaget skal deltidsbeskæftiget mandskab ikke uddannes på den centrale brandskole. Udvalget har imidlertid fundet, jfr. betænkningens afsnit 2, at uddannelse i brugen af kredsløbapparater altid bør ske på skolen, uanset om den pågældende elev er heltids- eller deltidsbeskæftiget. Under hensyn hertil foreslås det, at der kan træffes bestemmelse om, at sådanne kurser skal afholdes på den centrale skole.

I stk. 4 foreslås oprettet et skoleråd med repræsentanter for de organisationer, foreninger m.v., som har særlig interesse i skolens virksomhed. Skolerådets opgave vil være at føre tilsyn med skolen og i øvrigt at varetage de opgaver, som måtte blive det pålagt.

Til § 2.

Den foreslåede obligatoriske uddannelse af de tidligere nævnte personelgrupper bør efter udvalgets mening kun gælde personel, som udnævnes eller ansættes efter lovens ikrafttræden. Skolens kapacitet vil næppe heller muliggøre, at tidligere ansat personel i større udstrækning deltager i undervisningen. I det omfang, hensynet til uddannelse af nyt personel muliggør det, bør dog også allerede ansatte, der måtte ønske det, kunne deltage i undervisningen.

Udkast

til bekendtgørelse om statens brandskole.

I medfør af § 9 i lov nr. 247 af lo. juni 1960 om brandvæsenet i købstæderne og på landet som ændret ved lov nr. af fastsættes følgende :

§ 1.

Statens brandskole har til opgave gennem afholdelse af kurser på skolen at uddanne det i brandlovens § 9 nævnte personel og gennem udsendelse af øvelsesplaner, lektionsmateriale, håndbøger og lignende at virke for en effektivisering af uddannelsen af brandvæsenernes personel i øvrigt.

§ 2.

Den daglige ledelse af skolen varetages af en af justitsministeriet udnævnt skolechef. Justitsministeriet ansætter ligeledes det for undervisningen og skolens administration i øvrigt nødvendige personel.

§ 3.

Til at føre tilsyn med skolens virksomhed oprettes et skoleråd bestående af 7 medlemmer, der udnævnes af justitsministeren i overensstemmelse med **brandlovens** § 9» stk. 4.

Stk. 2. Skolerådet skal påse, at skolen på behørig måde varetager de opgaver, som påhviler den, og skal herunder føre tilsyn med de af skolen udarbejdede kursusplaner og lignende samt behandle eventuelle klager over skolens virksomhed.

Stk. 5. Skolerådet afholder møde, når formanden eller mindst 2 af rådets medlemmer finder det nødvendigt.

§ 4.

Undervisningen ved statens brandskole omfatter følgende kurser:

- A. Lederkursus I for brandinspektører i købstæder og i kommuner med købstadordnet brandvæsen efter brandlovens § 39.
- B. Lederkursus II for brandinspektører i sognekommuner med eget udrykningskorps samt for befalingsmænd i øvrigt, stationsledere, overassistenter og assistenter.
- C. Ansættelseskursus for heltidsbeskæftiget menigt mandskab.
- D. Materielkursus for depotmestre, garagemestre og redningsførere.
- E. Røgdykkerkursus for personel, der skal anvende kredsløbapparater.
- P. Suppleringskurser for tidligere uddannet personel inden for grupperne A - D.

Stk. 2. Deltagelse i Lederkursus I er betinget af, at den pågældende tidligere har gennemgået Lederkursus II med tilfredsstillende resultat. Deltagelse i Ansættelseskursus skal finde sted efter mindst 1 og højst 2 års praktisk tjeneste som brandmand. Deltagelse i Røgdykkerkursus er betinget af tilfredsstillende helbredsattest.

Stk. 5. Antallet af kurser i løbet af et skoleår og de enkelte kursers varighed fastsættes af skolerådet efter forslag fra **skole-**chefen. Skolerådet kan oprette andre kurser end de i stk. 1 nævnte, såfremt behov herfor måtte foreligge.

§ 5.

Udgifterne ved de pågældende kurser og elevernes ophold på skolen udredes af statskassen. De med deltagernes rejser forbundne udgifter samt eventuel erstatning for tabt arbejdsfortjeneste afholdes af vedkommende kommune eller private brandvæsen.

§ 6.

Ansøgning om deltagelse i kursus på statens brandskole skal indsendes til skolechefen inden en af denne fastsat frist. **Skole-**chefen kan fordre ansøgningen vedlagt sådanne oplysninger om ansøgerens tidligere beskæftigelse, eksaminer, udtalelser fra arbejdsgivere og lignende, som skønnes nødvendige for at afgøre, om den pågældende må antages at kunne gennemgå kursus med tilfredsstillende resultat.

§ 7.

De ved skolen afholdte kurser afsluttes med en prøve i overensstemmelse med de af skolechefen herfor fastsatte bestemmelser. Ved bedømmelsen afgøres alene, om eleven har bestået prøven eller ej.

Stk. 2. Skolechefen meddeler de elever, som har bestået prøven, bevis herfor.

§ 8.

Eleverne har pligt til at deltage i undervisningen på det kursus, hvortil de er optaget på skolen, og skal efterkomme de for skolen gældende bestemmelser og de anvisninger, som gives af skolechefen, lærere og instruktører.

Stk. 2, Skolerådet kan træffe beslutning om bortvisning fra skolen af en elev, der tilsidesætter de ham påhvilende pligter.

Skolechefen kan udelukke en elev fra deltagelse i undervisningen, indtil rådets beslutning foreligger.

§ 9.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den

B I L A G.

Bilag 1.

Oversigt

over selvstændige kommunale udrykningskorps samt over personel,
ansat ved kommunale brandvæsener,

(Oversigten er udarbejdet på grundlag af de fra distriktsbrandinspektørerne i maj/juni 1963 modtagne oplysninger).

Selvstændige kommunale udrykningskorps.

Antallet af selvstændige kommunale udrykningskorps er 72, hvortil kommer 79 frivillige brandværn i de sønderjydske landsdele. De 72 korps er fordelt således:

København	
Frederiksberg	
Gentofte	
øvrige Sjælland:	25
Lolland-Falster:	6
Bornholm:	6
Fyn:	2
Nordjylland:	8
Midtjylland:	16
Sydjylland:	6

Personel.

(incl. de frivillige brandværn).

A. Fastansatte,

1. Brandofficerer (brandchefer, vice- brandchefer og brandinspektører):	47
2. Befalingsmænd m.v.:	244
3. Menige: _____	<u>572</u>
	I alt <u>863</u>

B. Honorarlønnede.

1. Brandofficerer (brandchefer, vice- brandchefer og brandinspektører):	149
2. Befalingsmænd m.v.:	279
3. Menige: _____	<u>1.216</u>
	I alt 1.644

Hertil kommer ved de frivillige brandværn yderligere 259 ulønnede befalingsmænd og 1.407 ulønnede menige.

Oversigt over Falck-Zonen stationer med brandslukning samt
personel ansat ved disse.

A. Antal stationer.

	Døgnvagtsbemandede	Brandvagter
Københavns amt	5	0
Sjælland	14	2
Lolland-Falster-Møn	5	3
Bornholm	1	0
Fyn	15	10
Jylland	49	11
Ialt	89	26
Ialt	115	

B. Personel.

1. Fastansat:

a. Stationsledere	95	
b. Overassistenter, assistenter	77	
c. Vagtmestre	56	
d. Redningsførere, garagemestre	71	
e. Reddere	<u>787</u>	1086

2. Honorarlønnet:

a. Brandvagtsledere	19	
b. Brandmænd	<u>724</u>	<u>743</u>
I alt		1829

Bilag 2.

Justitsministeriets bekendtgørelse af 23« juni 1941 angående kursus for brandinspektører.

§ 1.

Stk. 1. Det pålægges brandinspektørerne i købstadkommuner, flækker og landkommuner med bymæssig bebyggelse, herfra dog undtaget Frederiksberg og Gentofte kommuner, at deltage i et af justitsministeriet foranstaltet uddannelseskursus.

Stk. 2. Underretning om tid og sted for det nævnte kursus vil tilgå brandinspektørerne.

Stk. 3. Kommunerne er pligtige at lade brandinspektørerne deltage i det omhandlede kursus.

§ 2.

Udgifterne ved det pågældende kursus udredes af statskassen; dog afholdes de med brandinspektørernes rejser forbundne udgifter tilligemed dagpenge mindst 20 kr. pr. døgn, af vedkommende kommune.

Bilag 3.

Justitsministeriets bekendtgørelse af 17. april 1942 angående kursus for brandinspektører og disses stedfortrædere.

§ 1.

Stk. 1. Det pålægges samtlige brandinspektører i købstadkommuner, flækker og landkommuner med bymæssig bebyggelse, herfra dog undtaget Frederiksberg og Gentofte kommuner, som ikke har deltaget i det i henhold til justitsministeriets bekendtgørelse af 23. juni 1941 afholdte uddannelseskursus, samt stedfortræderne for brandinspektørerne ved de nævnte brandvæsener at deltage i et af justitsministeriet foranstaltet uddannelseskursus.

Stk, 2. Underretning om tid og sted for det nævnte kursus vil tilgå de pågældende.

Stk. 3. Kommunerne er pligtige at lade de nævnte brandinspektører og disses stedfortrædere deltage i det omhandlede kursus.

§ 2.

Udgifterne ved det pågældende kursus udredes af statskassen; dog afholdes de med deltagernes rejser forbundne udgifter tillige med dagpenge af vedkommende kommune.

Bilag 4.

Justitsministeriets bekendtgørelse af 21. juli 1943 angående kursus for kommunale brandvæseners depotmestre.

§ 1.

Stk. 1. Det pålægges samtlige depotmestre, der er ansat ved kommunale brandvæsener i købstæder, flækker og landkommuner med bymæssig bebyggelse, herfra dog undtaget Frederiksberg og Gentofte kommuner, at deltage i et af justitsministeriet foranstaltet uddannelseskursus.

Stk. 2. Underretning om tid og sted for det nævnte kursus vil tilgå de pågældende.

Stk. 3. Kommunerne er pligtige at lade depotmestrene deltage i det omhandlede kursus.

§ 2.

Ved depotmestre forstås i denne bekendtgørelse personer, der varetager tilsynet med samt pasning og vedligeholdelse af det de kommunale brandvæsener tilhørende brandmateriel, herunder navnlig motormateriel og slanger.

§ 3.

Udgifterne ved det pågældende kursus udredes af statskassen; dog afholdes de med deltagernes rejse forbundne udgifter tillige med dagpenge af vedkommende kommune.

Bilag 5»

Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 17. juli 1962 om afholdelse af kurser for brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet.

I medfør af § 9 i lov nr. 247 af 10. juni 1960 om brandvæsenet i købstæderne og på landet vil der ved distriktsbrandinspektørernes foranstaltning blive gennemført kursus for brandinspektører i sognekommuner uden kommando på brandstedet. Kurserne vil blive påbegyndt i efteråret 1962.

Kan skal anmode d'herrer om snarest at underrette de pågældende kommuner om, at der vil blive afholdt sådanne kurser, ligesom man skal bede Dem være distriktsbrandinspektørerne behjælpelige med tilrettelæggelsen af kurserne, herunder ved fremskaffelse af lokaler m.v. Er der mulighed herfor, bør kurserne holdes i politiets egne lokaler.

Såfremt der ikke i alle kommuner i overensstemmelse med brandlovens § 7 måtte være udnævnt brandinspektører, skal man bede Dem opfordre kommunalbestyrelserne til straks at rette henvendelse til distriktsbrandinspektøren herom.

Eventuelle udgifter til leje af lokaler og til anskaffelse af undervisningsmateriel m.v. afholdes af politikassen på det sted, hvor kurserne holdes.

Bilag 6.

Vejledning for afholdelse af oplandsbrandvæseners årlige brandøvelser med landkommunernes lokale slukningshjælp og særlige hjælpemandskab.

Udarbejdet af justitsministeriets brandudvalg i februar 1960.

I landkommuners kontrakter med et brandvæsen om ydelse af stor slukningshjælp findes sædvanligvis en bestemmelse om, at den store slukningshjælp mindst een gang årligt skal afholde en øvelse, hvor til alle brandfogeder, brandfogedassistenter, alt hjælpemandskab og alle lokale slukningskorps med redskaber fra alle kommunens brandkredse skal give møde.

Da erfaringerne har vist, at det er af stor betydning for brandberedskabets effektivitet, at disse øvelser forberedes grundigt og afholdes på en sådan måde, at deltagerne får en omhyggelig vejledning om deres opgaver, har justitsministeriets brandudvalg udarbejdet nedenstående vejledende regler om afholdelse af disse øvelser.

1, Forberedelse til brandøvelsen.

I kontrakten er det bl.a. fastsat, at der forud for øvelsen af oplandsbrandvæsenet skal udarbejdes en plan, der omfatter såvel indøvelse af den praktiske færdighed som taktiske øvelser med et bestemt brandobjekt. Planen for øvelsen skal 14 dage før dens afholdelse sendes til politimesteren og distriktsbrandinspektøren med oplysning om det fastsatte tidspunkt og sted.

Det lokale mandskab tilsiges ved kommunens foranstaltning.

Øvelsen bør hvert år henlægges til en ny brandkreds.

Øvelsesstedet bør i almindelighed vælges under hensyn til, at indøvning ved brandfarlige objekter (fabriksvirksomheder, store landbrugsejendomme, fredede bygninger, særlig tætte bebyggelser o.l.) er særlig værdifuld, og at den store slukningshjælps materiel skal kunne vises i brug. Øvelsespladsen kan dog også henlægges til objekter med vanskelige vandforsyningsforhold.

2. Mønstring.

Det fremmødte mandskab føres på styrkeliste med angivelse af, hvor meget af det mødepligtige mandskab der er mødt, hvem der er udeblevet og grunden til udeblivelsen. Hver brandkreds mandskab opføres for sig.

Såfremt udeblivelsen ikke skyldes sygdom, bortrejse eller andre vægtige grunde, bør det overdrages til politiet at undersøge forholdene nærmere.

3. Almindelig instruktion.

øvelsen bør indledes med en almindelig instruktion af samtlige deltagere.

Denne instruktion bør omfatte slukningstaktiske forhold af betydning med særligt henblik på, hvad der i tilfælde af ildløs kan ydes af lokal slukningshjælp, indtil oplandsbrandvæsenet er i stand til at sætte ind.

Der instrueres om menneskers og dyrs redning (eventuelt ved demonstration), indtrængen i røgfyldte rum (demonstreres), lukning af lukker til brændende rum, forholdsregler ved skorstensbrand o.s.v. Kunstigt åndedræt bør demonstreres lejlighedsvis.

Endvidere bør det understreges, at parkering af private motor-køretøjer på tilkørselsveje til brandstedet skal reguleres, således at redningskøretøjer har fri adgang.

Instruktionen bør underbygges med aktuelle eksempler fra det forløbne år, og nye lovbestemmelser af forebyggende art samt aktuelle uforsigtighedstilfælde bør fremdrages.

4. Instruktion i brugen af lokalt slukningsmateriel.

Instruktionen bør altid omfatte en grundig afprøvning af alt i brandvedtægten optaget kommunalt slukningsmateriel.

Konstaterede mangler bør påtales på stedet. Det kan anbefales, at afprøvningen ledsages af instruktion om materiellets anvendelse på brandstedet.

Endvidere instrueres om de små lokale slukningsredskabers hensigt og rette anvendelse, etablering af spandekæder m.v. Det må herunder fremhæves, at de små redskabers værdi ligger i, at de er hurtige at føre frem og igangsætte, lette at holde i orden og betjene,

økonomiske med hensyn til vandforbrug (kan fødes fra gardens brønd) og dog relativt kraftigt virkende. Deres værdi som første indsats ved brandens udbrud og til dækning mod gnistantændelse og lignende understreges.

Der instrueres i brandslukningsmateriellets særlige behandling under frostperioder efter følgende retningslinier:

- a. Håndsprøjterne og håndkraftsprøjterne (incl. pumpe og vindkedel) tømmes for vand, tørres fuldstændigt, og pumpen smøres med glycerin.
- b. Brandhaner, der ikke er selvtømmende, tømmes for vand, og det efterses, at alle udløb er forsynet med dæksel for at undgå tilisning. Ved snefald bør der renses for sne omkring brandhanerne.
- c. Der bør holdes isfri åbninger i branddamme, og tilkørselsveje hertil for motorsprøjter må snarest ryddes for sne.

5. Instruktion i brugen af den store slukningshjælps materiel.

- a. I kommuner, hvor der er hjælpemandskab til den store slukningshjælp:

Instruktionen bør indledes med en gennemgang af materiellets placering på den store slukningshjælps køretøjer. Slangevogne bør nedtages og strålerør m.v. tages ud af køretøjerne. Instruktionen bør, hvis det skønnes fornødent, ledsages af vejledning i brugen af de enkelte slukningsredskaber.

Derefter bør følge et passende antal slangeudlægningsøvelser udført efter tredelingssystemet (jfr. betjeningsreglement udfærdiget af justitsministeriets brandudvalg i juni 1947), der tilsigter løsningen af en slukningsopgave. Det bør tilstræbes, at alt hjælpemandskab inddrages i den manuelle betjening af slukningsmateriellet.

Instruktionen bør afsluttes med, at der sættes vand på slangerne, hvorefter mandskabet instrueres om forhold vedrørende betjening og føring af strålerør.

- b. I kommuner, hvor der ikke er hjælpemandskab:

I kommuner, hvor den store slukningshjælp møder med bemandede slukningskøretøjer, kan øvelser med den store slukningshjælps materiel indskrænkes til en kort demonstration, eventuelt med en vis bistand fra den lokale slukningshjælp, således tilrettelagt, at den lokale slukningshjælp kan få et vist indtryk af den store slukningshjælps formåen og kapacitet.

6. Instruktion af brandfogeder og brandfogedassistenter.

Lederen af den store slukningshjælp bør så vidt muligt ikke deltage i de under 5 angivne manuelle øvelser, men tage sig tid til at drøfte opgaver, beføjelser og pligter med brandfogederne.

Herunder bør især fremhæves brandfogedens pligt til at være kendt med brandkredsens vandforsyningssteder, og den betydning det i givet fald kan have for brandvæsenet, at brandfogeden straks sørger for at udsende folk, der kan vise den store slukningshjælp vej til brandsted og vandforsyningssted. Ved øvelsen bør der lægges vægt på at demonstrere eventuelle mangler ved den stedlige vandforsyning.

7. Øvelsens varighed.

Den samlede øvelsestid bør aldrig være under 1 time.

Efter øvelsens afslutning bør der gives deltagerne lejlighed til at stille spørgsmål enten på øvelsesstedet eller under en påfølgende sammenkomst.

8. Som foreskrevet i kontrakten med den store slukningshjælp skal dennes leder efter øvelsens afholdelse indsende en rapport gennem politimesteren til distriktsbrandinspektøren om øvelsens forløb, således at der særlig gives oplysning om det lokale mandskabs fremmøde, vandforsyningsforholdene på øvelsesstedet og kommunens eget brandmateriel, herunder om dets opbevaring og tilstand.

Bilag 7.

Oversigt

over

røgdykkerapparater.

(Oversigten er udarbejdet på grundlag af de fra distriktsbrandinspektørerne i oktober/november 1963 og fra De danske Redningskorps i november 1963 modtagne oplysninger).

Kommunale brandvsesener.

Antal kredsløbapparater:	168
Antal trykluftapparater:	216

De danske Redningskorps.

Antal kredsløbapparater:	182
Antal trykluftapparater:	121

For de kommunale brandvæseners vedkommende gælder, at apparaterne som altovervejende hovedregel anvendes af deltidsbeskæftiget mandskab.

Bilag 8.

Oversigt
over
uddannelsesforholdene i forskellige andre lande.

Land	Central brandskole						Lokale kurser		
	Statslig	Anden	Elevet		Kapacitet	Gratis ophold og undervisning	Obligatorisk undervisning	Befalingsmænd	Menige
			Befalingsmænd	Menige					
Sverige	+		+	+	?	+	+	+	+
Norge	+		+	÷	11	+	+	+	+
Finland	+		+	+	60	+	+	+	+
Tyskland	+		+	+	flere skoler	+	+	?	?
England	+		+	?	?	?	+	+	+
Frankrig	+		+	?	?	?	?	?	?
Italien	+		+	+	?	+	+	?	?

